

SKEMA E GRANTEVE PËR ENERGJI TË PASTËR

Udhëzues informues për Masën 3: Mbështetje për pajisjet që ulin konsumin e energjisë në linjat e prodhimit

Kiesa, Ministria e Ekonomisë & LuxDev

AUTORITETI KONTRAKTUES:

Agjencia e Luksemburgut për Bashkëpunim
Zhvillimor (LuxDev)

AUTORITETI ZBATUES:

Agjencia për Investime dhe Përkrahjen e Ndërmarrjeve
në Kosovë (KIESA)

Tabela e përmbajtjes:

1.	Aplikimi: Inverter me frekuencë të ndryshme (shndërruesi frekuencor)	5
1.1.	Si të aplikoni	5
1.2.	Dokumentet e kërkuara	5
1.3.	Specifikimet teknike	5
2.	Rregullat dhe kushtet e përgjithshme	6
2.1.	Shpenzimet e pranueshme dhe kushtet e pagesave	6
2.2.	Kriteret për vlerësim	6
3.	SHTOJCA 1: INVERTER ME FREKUENCË TË NDRYSHME (SHNDËRRUESI FREKUENCOR)- FORMULARI TEKNIK.....	8

HYRJE: SKEMA E GRANTEVE PËR ENERGJI TË PASTËR

Skema e Grantëve për Energji të Pastër ka një buxhet prej **€1,000,000** dhe synon të mbështesë të gjitha Ndërmarrjet Mikro, të Vogla dhe të Mesme (NMVM¹) dhe bizneset e mëdha që kanë hyrë në tregun e liberalizuar të energjisë elektrike me aktivitete parësore ose dytësore në prodhim dhe përpunim. Skema bashkëfinancon investime që përmirësojnë performancën energjetike dhe ulin kostot e energjisë elektrike përmes: (i) gjenerimit të energjisë së ripërtërishme (sistemet diellore fotovoltaike dhe termike), (ii) ruajtjes të energjisë elektrike nga sistemet diellore fotovoltaike përmes baterive, (iii) masave të efikasitetit të energjisë në ndërtesat e bizneseve, dhe (iv) pajisjeve që ulin konsumin e energjisë në linjat e prodhimit.

Fokus i veçantë do t'u jepet ndërmarrjeve më të prekura nga tregu i hapur i energjisë elektrike, projektet e të cilave synojnë të rrisin efikasitetin e energjisë dhe përdorimin e energjisë së ripërtërishme.

Përmes financimit të këtyre investimeve, skema synon të stimulojë angazhimin e sektorit privat në tranzicionin energjetik të Kosovës duke përdorur teknologji të qëndrueshme të prodhimit, duke rritur efikasitetin e energjisë dhe duke ulur kostot operative².

Skema e Grantëve për Energji të Pastër zbatohet përmes tri thirrjeve të veçanta publike, të cilat përfshijnë masat e mëposhtme:

- **Masa 1:** Mbështetje për sistemet e energjisë solare dhe sistemet e baterive për ruajtjen e energjisë elektrike.
- **Masa 2:** Mbështetje për masat e efikasitetit të energjisë në ndërtesat e bizneseve.
- **Masa 3:** Mbështetje për pajisjet që ulin konsumin e energjisë në linjat e prodhimit.

Aplikuesit mund të aplikojnë për secilën nga tri Masat (Masa 1, 2 ose 3) individualisht, me një mbështetje maksimale deri në **20,000 €** për secilën Masë të vetme. Masa 1 dhe 2 mund të kombinohen secila me Masën 3, por në këtë rast mbështetja totale nuk mund të kalojë vlerën prej **25,000 EUR**. Megjithatë, përfituesit nuk mund të përfitojnë njëkohësisht nga Masa 1 dhe Masa 2. Informatat në lidhje me shumën e grantëve të ndara për secilën prej masave gjenden në Tabelën 1.

Tabela 1: Masat e mbështetura dhe shumën e grantëve të ndara për secilën prej masave

Skema e Grantëve për Energji të Pastër	Vlera maksimale e grantit	Financuar nga granti	Informata shtesë
Masa 1: Mbështetja për sistemet e energjisë solare dhe sistemet e baterive për ruajtjen e energjisë elektrike.	€ 20,000	Energji diellore (FV): 100 €/kWp Bateri për ruajtje të energjisë: 130 €/kW Sistemi diellor termik: 40% e investimit total (deri në 300 €/m ² të sipërfaqes me panele solare)	Mund të kombinohet me Masën 3. Mbështetja maksimale për masat e kombinuara: € 25,000.
Masa 2: Mbështetja për masat e efikasitetit të energjisë në ndërtesat e bizneseve.	€ 20,000	30% e shumës totale të investimit	Mund të kombinohet me Masën 3. Mbështetja maksimale për masat e kombinuara: € 25,000.
Masa 3: Mbështetja për pajisjet që ulin konsumin e energjisë në linjat e prodhimit.	€ 20,000	70% e vlerës së pajisjes dhe deri në 65 €/kW.	Mund të kombinohet me Masën 1 ose 2. Mbështetja maksimale për masat e kombinuara: 25.000€.

¹ Bazuar në Ligjin Nr. 04/L-220.

² Përfituesit e skemës së grantëve do të përfitojnë edhe nga trajnime dhe mbështetje teknike që ndihmojnë në përdorimin më efikas të energjisë dhe në zhvillimin e praktikave të qëndrueshme. Këto shërbime kanë për qëllim t'i pajisin ata me njohuri praktike për të zbatuar masa të efikasitetit të energjisë së ripërtërishme në mënyrë të qëndrueshme.

MASA 3: MBËSHTETJA PËR PAJISJET QË ULIN KONSUMIN E ENERGJISË NË LINJAT E PRODHIMIT

Masa 3 e Skemës së Granteve për Energji të Pastër mbështet investimet në pajisjet që ulin konsumin e energjisë në linjat e prodhimit: Inverter me frekuencë të ndryshme (shndërruesi frekuencor).

Aplikuesit që kualifikohen³: Për t'u kualifikuar për grantin, aplikuesit duhet të plotësojnë **të gjitha kushtet në vijim:**

- Të jetë i regjistruar si ndërmarrje e sektorit privat, nga 1 janari 2024 ose më herët, në përputhje me legjislacionin në fuqi në Kosovë.
- Të jetë kompani prodhuese ose përpunuese⁴ (domethënë prodhues, jo tregtar ose ofrues shërbimesh).
- Të gjitha ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme prodhuese ose përpunuese kualifikohen⁵ për aplikim. Gjithashtu, të gjitha kompanitë prodhuese ose përpunuese që nuk furnizohen më nga tarifa e rregulluar e energjisë elektrike, kualifikohen për këtë thirrje.

Shuma maksimale e grantit të ndarë për Masën 3 është **€20,000**. Aplikuesit mund të kombinojnë Masën 3 me Masën 1 ose Masën 2, por shuma maksimale e grantit nuk mund të kalojë **€25,000**. Granti i dedikohet vetëm aktiviteteve prodhuese/përpunuese.

Tabela 2 jep detaje mbi shumat maksimale të granteve për Masën 3.

Tabela 2 Shumat maksimale e grantit për Masën 3.

PAJISJA 3:	PËRSHKRIMI	SHUMA MAKSIMALE E GRANTIT	KËRKESAT
Inverter me frekuencë të ndryshme (shndërruesi frekuencor).	Për të ulur konsumin e energjisë në linjat e prodhimit	70% e vlerës së pajisjes dhe deri në 65 €/kW duke përfshirë kostot përcjellëse. Shuma maksimale e grantit është €20,000.	- Pajisja duhet të jetë e re. - Lejohet aplikimi për instalimin e më shumë se një shndërruesi frekuencor, në varësi të nevojave dhe numrit të pajisjeve ekzistuese.

³ Në një version të mëparshëm të udhëzuesit është paraqitur një gabim teknik, i cili nuk e ka sqaruar në mënyrë të plotë targetin e thirrjes dhe bizneset që kualifikohen për grante.

⁴ Të gjithë sektorët me aktivitete parësore dhe dytësore në prodhim dhe përpunim.

⁵ Bazuar në Ligjin Nr. 04/L-220.

1. APLIKIMI: INVERTER ME FREKUENCË TË NDRYSHME (SHNDËRRUESI FREKUENCOR)

1.1. Si të aplikoni

Procesi i aplikimit është i ndarë në dy (2) faza:

Faza 1: Parakualifikimi

1. Aplikacionet dorëzohen online përmes platformës e-Kosova (seksioni 1.2: Dokumentet e kërkuara – Faza 1).
2. Komisioni i Vlerësimit verifikon dokumentet dhe zbaton kriteret e vlerësimit me pikë (seksioni 2.2).
3. Aplikuesit njoftohen për rezultatet e vlerësimit përmes platformës e-Kosova.
4. Lista e aplikuesve që janë vlerësuar me më së shumti pikë dhe janë parakualifikuar për grant publikohet në faqen e internetit të KIESA-s.
5. Aplikuesit e parakualifikuar nënshkruajnë kontratën për grant.
6. Aplikuesi i parakualifikuar mund të zgjedhë nëse dëshiron të pranojë një pagesë të pjesshme paraprake nga granti, ose të marrë rimbursimin e plotë pas fazës së dytë (seksioni 2.1: Shpenzimet e pranueshme dhe kushtet e pagesave).

Faza 2: Disbursimi final për aplikuesit e parakualifikuar

1. Të gjitha dokumentet e kërkuara të Fazës 2 dorëzohen në MINT për komisionin monitorues (seksioni 1.2: Dokumentet e kërkuara – Faza 2).
2. Dokumentet e dorëzuara do të shqyrtohen nga komisioni përkatës dhe, pas inspektimit të sistemit të instaluar, aplikuesit e parakualifikuar do të marrin konfirmim nëse dokumentet e tyre janë në përputhje me kriteret e thirrjes.

1.2. Dokumentet e kërkuara

Përveç dokumenteve që do të kërkohen për aplikim sipas Udhëzimit Administrativ 01/2018 dhe që do të bëhen publike në Thirrjen Zyrtare, bizneset mund të fillojnë përgatitjen paraprake të dokumenteve të listuara më poshtë. Këto dokumente do t'ju ndihmojnë të përshpejtoni aplikimin tuaj kur thirrja të hapet.

1. Konsumi total i energjisë elektrike 2024 (EUR dhe kWh) (dokument nga furnizuesi KESCO ose furnizues të tjerë).

1.3. Specifikimet teknike

Aplikuesi dhe kompania instaluese/implementuese duhet të sigurohen që pajisja e propozuar i përmbush kriteret minimale teknike të përcaktuara në **Shtojcën 1: Inverter me frekuencë të ndryshme (Shndërruesi frekuencor)- Formulari teknik**.

2. RREGULLAT DHE KUSHTET E PËRGJITHSHME

2.1. Shpenzimet e pranueshme dhe kushtet e pagesave

Shpenzime të pranueshme janë vetëm kostot e bëra për blerjen dhe instalimin e inverterit me frekuencë të ndryshme (shndërruesi frekuencor), duke përjashtuar kostot e tjera përcjellëse. Të gjitha shpenzimet duhet të jenë në përputhje me rregullat e përcaktuara nga kjo thirrje dhe të vërtetohen me fatura dhe transaksione bankare të rregullta. Vetëm "shpenzimet e pranueshme" mund të merren në konsideratë për grantin. Kostot e pranueshme duhet të bazohen në shpenzimet aktuale të parashikuara në propozimin e projektit dhe në dokumentet mbështetëse.

Kompanitë kanë dy mundësi për të marrë fondet e grantit:

Opsioni 1: Rimbursimi i plotë

- Përfituesi merr shumën e plotë të grantit, pas përfundimit të verifikimit përfundimtar.

Opsioni 2: Pagesa e paradhënies

- Aplikuesit mund të kërkojnë një paradhënie prej 50% të vlerës së grantit pas nënshkrimit të marrëveshjes (pas përfundimit me sukses të Fazës 1).
- Kushtet për pagesën e paradhënies: Për të marrë një pagesë paradhënieje, përfituesi është i obliguar të sjellë një Garanci të vlefshme për 50% të grantit, të lëshuar nga një Institucion Financiar i Regjistruar (RFI), i licencuar nga Banka Qendrore e Kosovës (BQK).
- Shuma e mbetur prej 50% paguhet pas dorëzimit dhe miratimit të plotë të dokumentacionit sipas kërkesave të Fazës 2.

2.2. Kriteret për vlerësim

Përfitues do të jenë ato biznese që janë renditur me numrin më të lartë të pikëve nga komisioni, në varësi të kufizimeve buxhetore. Vetëm lista e bizneseve përfituese të përzgjedhura do të publikohet në faqen e internetit (<https://kiesa.rks-gov.net/page.aspx?id=1,134>).

Para se të zbatohen kriteret e vlerësimit me pikë, të përcaktuara në tabelën më poshtë, të gjitha aplikimet do t'i nënshtrohen fillimisht një shqyrtimi paraprak në Fazën 1. Ky shqyrtim do të verifikojë nëse dokumentet janë dorëzuar në përputhje me kërkesat e përcaktuara në thirrjen publike për masën/masat e përzgjedhura. Aplikimet që nuk i plotësojnë këto kërkesa nuk do të kalojnë në fazën e vlerësimit me pikë.

Aplikimet që plotësojnë kërkesat e Fazës 1 do të vlerësohen dhe do tu jepen pikët bazuar në kriteret e ponderuara të përshkruara më poshtë. Renditja përfundimtare do të përcaktohet në bazë të pikëve të përgjithshme të vlerësuara.

Vetëm aplikuesit që përzgjidhen pas procesit të vlerësimit me pikë do të vazhdojnë në Fazën 2. Në Fazën 2, përfituesit duhet të dorëzojnë të gjithë dokumentacionin e kërkuar siç përcaktohet në Thirrje dhe në kontratë. Komisioni do të verifikojë përmbushjen e të gjitha kërkesave para se të bëhen pagesat. Rimbursimi do të realizohet vetëm pasi të jenë verifikuar dhe miratuar të gjitha kriteret dhe dokumentet e Fazës 2.

Tabela 3: Kriteret e vlerësimit [me pikë]

Kategoria	Kriteret	Pikë
1. Ekspozimi ndaj çmimeve të energjisë elektrike të bazuara në treg	Kompania nuk përfiton nga tarifat e rregulluara të energjisë elektrike.	45

2. Intensiteti ⁶ i energjisë (elektrike)	Niveli i intensitetit të energjisë (elektrike) në operacionet e biznesit	20
3. Ndikimi ⁷ i Energjisë (elektrike)	Ndikimi i kostove të energjisë (elektrike) në performancën e biznesit	20
4. Gjithëpërfshirja	Përfshirja Sociale: Kompania: (a) është në pronësi, në bashkëpronësi ose e udhëhequr nga një grua (në pronësi ose bashkëpronësi), (5 pikë) (b) është në pronësi, në bashkëpronësi ose e udhëhequr nga minoritetet, (5 pikë) (c) punëson një numër të konsiderueshëm grash (të paktën 30% të stafit të përgjithshëm) (5 pikë)	15

Me rëndësi: Në rast se numri i aplikacioneve që i plotësojnë kushtet tejkalon buxhetin e financimit që është në dispozicion, Autoriteti Kontraktues rezervon të drejtën që të aplikojë kriter shtesë si pjesë të procesit përfundimtar të përzgjedhjes. Ky kriter do të vlerësojë pjesën e fondeve të veta të angazhuara nga aplikuesi në raport me koston totale të investimit, duke u dhënë përparësi propozimeve që demonstrojnë nivele më të larta bashkëfinancimi.

⁶ Ky indikator llogaritet duke pjesëtuar konsumin total vjetor të energjisë elektrike (në kWh) gjatë vitit 2024 me qarkullimin total vjetor të biznesit (në euro) për të njëjtin vit.

⁷ Ky indikator llogaritet duke pjesëtuar shpenzimet totale vjetore për energji elektrike (në €) gjatë vitit 2024 me fitimin operativ total vjetor të biznesit (në €) për të njëjtin vit.

3. SHTOJCA 1: INVERTER ME FREKUENCË TË NDRYSHME (SHNDËRRUESI FREKUENCOR)- FORMULARI TEKNIK

Formulari për aplikim: Inverter me frekuencë të ndryshme (shndërruesi frekuencor)	
1. Informacionet e aplikuesit:	
Emri i biznesit	
Numri Unik Identifikues (NUI)	
Adresa e biznesit ku do të instalohen pajisjet	
Vendi	
Telefoni	
Shifra e konsumatorit i furnizuesit	_____
Niveli i tensionit të kështjës:	_____ kV
Intervali i Fuqisë:	_____
2. Kriteret e zgjedhura për verifikim	
	Kriteret e kërkuara për verifikim (<i>shënoni me X nëse plotësohet kriteri</i>)
Eficiencia	☐ Eficiencia e mekanizmit: $\geq 95\%$ në ngarkesë nominale
	☐ Faktori i fuqisë: > 0.90
	☐ Përputhshmëria e Eficiencës së Motorit: IE2, IE3 ose IE4
Kontrolli	☐ Kapaciteti i Mbingarkesës: 150% e rrymës nominale për 60 sekonda
3. Kriteret minimale teknike të kërkuara: (shënoni me X nëse plotësohet kriteri)	
Pajtueshmëria me rregullativën evropiane	☐ Certifikata CE ☐ Direktivat e BE: 2014/35/EU, 2014/30/EU ☐ Standardet e BE-së: EN 61800-3, EN 61800-5-1, EN IEC 61000-6-2 / 61000-6-4
Efikasiteti dhe Performanca	☐ Tensioni hyrës: 230V / 400V / 690V (Njëfazore ose Trefazore) ☐ Tensioni dalës: Proporcional me hyrjen (0–230V ose 0–400V AC, i ndryshueshëm) ☐ Përputhshmëria e Eficiencës së Motorit: IE2, IE3 ose IE4 ☐ Eficiencia e mekanizmit: $\geq 95\%$ në ngarkesë nominale ☐ Çrregullimi harmonik: THD $\leq 50\%$, ose të përputhet me EN 61000-3-12 ☐ Faktori i fuqisë: > 0.90
Karakteristikat e Kontrollit	☐ Frekuenca hyrëse: 50 Hz ☐ Intervali i Frekuencës Dalëse (V/f): 0– 500 Hz ☐ Metodat e Kontrollit: V/f, Kontroll Vektorial (qarku i hapur/i mbyllur), Nisje/ndalim i butë, rampa të programueshme ☐ Sinjalet: 0–10 VDC / -10 V deri në + 10 VDC ☐ Sinjalet Manuale/Online: AI (0/4–20 mA), AO (0/4–20 mA) ☐ Sinjalet Hyrëse/Dalëse: 4 Hyrje Digjitale / 4 Dalje Digjitale, duke përfshirë Funkcionimin dhe Defektin ☐ Protokollet e Komunikimit: Modbus RTU/TCP/serial, Profibus, Ethernet/IP ☐ Kapaciteti i Mbingarkesës: 150% e rrymës nominale për 60 sekonda
Karakteristikat e Mbrojtjes dhe Sigurisë	☐ Mbrojtja (Vlerësimi IP): IP20 (brenda), IP55/IP65 ☐ Ndalesa emergjente: Pajtueshmëria me EN/IEC 60204-1
Parametrat Mjedisorë dhe Operacional	☐ Temperatura e ambientit: -10°C deri në +40°C ☐ Lagështia: 95% pa kondensim ☐ Niveli i zhurmës: ≤ 75 dB (A)
Deklaroj se projekti: “Inverter me frekuencë të ndryshme (shndërruesi frekuencor)” i plotëson të gjitha standardet teknike të përcaktuara në këtë thirrje.	_____ Emri dhe mbiemri, nënshkrimi i personit përgjegjës të autorizuar nga kompania

